

skrivningarna, särskilt av svårbestämda arter, äro utförliga, och uppmärksamhet har i detta band även ägnats åt utvecklingsstadierna. Värdefulla äro också sammanställningarna av de hittills beskrivna aberrationerna. Och man torde ha rätt att fordra, att personer, som anse sig behöva beskriva nya sådana, först toge kannedom om de i det SEITZ'ska verket (och andra därmed jämförliga moderna handböcker) anförda, i stället för att belasta den redan förut starkt tyngda litteraturen med fullkomligt överflödiga namn och rent meningslösa deskriptioner.

Einar Wahlgren.

* * *

Danmarks Fauna. Haandbøger over den danske Dyreverden udgivet av Dansk Naturhistorisk Forening.

Av denna även för svenska zoologer och naturvänner värdefulla skriftserie ha ytterligare några entomologiska delar utkommit (jfr Entomol. tidskr. 1911 och 1913), vilka det är oss ett nöje fästa uppmärksamheten på. Först må nämnas, att A. KLÖCKER utgivit en tredje del av »Natsommerfugle» omfattande fam. *Geometridæ*. Volymen omfattar 162 sidor och illustreras av ej mindre än 284 avbildningar, större delen sammanförda till 18 planscher, tryckta på glättat papper. Bilderna äro genomgående goda, de fotografiska reproduktionerna helt enkelt förträffliga. Häftets pris är Kr. 3: 25.

Av »Billerne» ha ett par nya delar (II och III) utkommit. Del II omfattar »Pragtbiller og smeldere», fam. *Elateridæ*, *Buprestidæ*, *Trixagidæ*, och *Eucnemidæ*. Den är författad av den kände coleopterologen K. HENRIKSEN och utmärker sig liksom övriga delar av denna förträffliga fauna genom talrika originalillustrationer (130 st. på 114 sidor) till en god text. Särdeles förtjänstfullt synas mig larvformerna ha blivit behandlade. De goda avbildningarna och den utförliga texten göra detta kapitel även för praktikens män värdefullt. Priset på denna del är Kr. 1: 80.

Del III av »Billerne» omfattar »Træbukke», fam. *Cerambycidæ*, och är bearbetad av A. C. JENSEN-HAARUP och K. HENRIKSEN. Volymen omfattar 112 sidor med 93 förträffliga textillustrationer. Även i denna del äro larverna utförligt och väl behandlade. Priset är Kr. 1: 75.

Slutligen återstår att anmäla »Træ- og Bladhvæpse» av J. G. NIELSEN og K. HENRIKSEN. Volymen behandlar de s. k. phytophaga hymenoptererna och omfattar 232 sidor med 134 avbildningar, därav 23 sammanförda till en plansch (fotografisk reproduktion). Om textbilderna är ingenting annat än gott att säga, vad planschen beträffar kan däremot göras den anmärkningen, att den vunnit i tydlighet, om djuren fotograferats i något förstorad skala.

Vad texten angår, skiljer den sig i någon mån från nyssnämnda skalbaggarbeten, i det den mindre än dessa ådagalägger — i vissa avseenden åtminstone — ett personligt arbete. Underligt är emellertid ej detta, då gruppen delvis är mycket svårbehandlad. Särskilt gäller detta nematinerna, vilkas systematik ännu tarvar omsorgsfull utredning. Helt säkert ha dock de båda författarna med hjälp av den tillgängliga litteraturen gjort vad göras kunde och deras arbete kan därför med nöje rekommenderas envar, som önskar sätta sig in i ämnet. Häftets pris är Kr. 2: 25.

A. T.

Die Insekten Mitteleuropas insbesondere Deutschlands.

Herausgegeben von Prof. Dr. CHR. SCHRÖDER.

Bd. II. Die Ameisen von H. STITZ. — Die Schlupf- und Brackwespen von O. SCHMIEDEKNECHT. Stuttgart 1914.

Bd. III. Die Gallwespen von J. J. KIEFFER. — Die Blatt- und Holzwespen von E. ENSLIN. Stuttgart 1914. — Varje band pris häftat Mk. 7: 20, bundet Mk. 8: —

Detta arbete, varav blott ovan anförda två band hittills utkommit, bådar att bli ett för varje allmäntintresserad entomolog oundgängligt uppslagsverk. Det avser ej att utgöra en fullständig fauna över Mellaneuropas insekter, utan upptager blott alla kända släkten och ett urval viktigare arter. Ej minst värdefullt blir det därigenom, att den »allmänna delen» är så utförlig och up to date. Man får här bl. a. en utförlig översikt av respektive gruppers yttre och inre organisation samt av deras biologi, varvid alla moderna synpunkter beaktats. Dessutom givas i särskilda kapitel värdefulla anvisningar för studier och insamling. Så t. ex. lämnas beträffande myrorna en redogörelse för de tekniska hjälpmedel den moderne myrforskaren betjänar sig av. Synnerligen intressant är KIEFFERS skildring av cynipidernas generationsväxling och gallbildningarnas orsak, uppkomst och byggnad m. m. Till varje behandlad insektgrupp är fogad en värdefull litteraturförteckning.

Verket, som illustreras av talrika textbilder och färglagda planscher, kan på det varmaste rekommenderas, så mycket mer som priset i förhållande till valutan är ringa.

A. T.

* * *

VILH. BERGSØE. **Fra Mark og Skov. Billeder av insekternes liv** i ny bearbejdelse av C. WESENBERG-LUND. — I og II. København og Kristiania. Gyldendalske Boghandel. Nordisk Forlag 1915—1916. Pris pr band Kr. 3: 60. —

Det är nu många år sedan VILH. BERGSØE's berömda naturskildringar »Fra Mark og Skov» utkom och för den nuvarande

Entomol. Tidskr. Årg. 37. H. 2 (1916).

11